

Skånsk Fremtid

NR. 76 - EFTERÅR 2020

KARL-ERIK WEGGERUP

Lørdag den 19. september 1998 udnævnte Foreningen Skånsk Fremtid et nyt æresmedlem. Han hed Karl-Erik Weggerup og fyldte netop på denne dag 60 år. Repræsentanter for foreningen krydsede Øresund for at overrække Weggerup et smukt udformet diplom. Han var taknemmelig for, at hans mor stadig var i live - ligesom hans tre søstre. Karl-Erik Weggerup (1938-2013) viede hele sit liv til kampen for Skaane og dette smukke lands historie og værdighed. Han var gårdmandsson fra de gode jorder i midt Skaane, født i kirkebyen Östra Kärrstorp (Kierstrup), der ligger ca. 3 km vest for Valløse (Vollsjö) i Fers herred. Forældrene hed Ture og Herta Nilsson; og indtil sin 21-års fødselsdag bar han selv efternavnet Nilsson. Derefter tog han navneforandring til Weggerup, som var det danske navn på det sted, hvortil forældrene var flyttet, og hvor han voksede op. Svenskerne har ændret stedsnavnet til Väggarp; så ved at vælge den danske form af navnet markerede Karl-Erik samtidig sit livs tema. Weggerup (Väggarp) ligger lige nord for Kævlunge Å og øst for Lille Harrie i Harriager herred (Harjager) - midtvejs mellem Lund og Eslöv (Eslöf). Skoletiden tilbragte Karl-Erik først i Örtofta folkskola, siden i Eslövs högre allmänna läroverk. I 1952 var Karl-Erik blevet konfirmeret i Örtofta-Lilla Harrie pastorat, og han holdt kontakt med sine med-konfirmander de følgende mere end 50 år. Trofasthed var et centralt karaktertræk hos Karl-Erik Weggerup. Han blev uddannet til journalist og virkede i branchen i 19 år fra 1956 til 1975. I de senere år titulerede han sig publicist. Den 23/4 1964 fik han i en alder af 25 år en kronik offentliggjort i Kristeligt Dagblad. Den bar titlen 'Den folkelige situation ved Sundet i dag'. I årene siden skrev han lejlighedsvis kronikker og artikler til danske aviser; og han blev af og til interviewet i forbindelse med særlige begivenheder, som f.eks. åbningen af Øresundsbroen i år 2000. Gennem årene blev det til mange artikler i skånske dagblade og kirkelige publikationer. Hans foretrukne medie var Skånska Dagbladet. Weggerup var en efterspurgt foredragsholder i historiske foreninger

Forsiden af Ude og Hjemme, 28. maj 1965. Weggerup med Skåneflaget foran Pederskirken i Malmø.

både øst og vest for Øresund. Her fortalte han om Skaanes særlige plads i såvel Danmarks historie som i rollen som broland mellem Danmark og Sverrig. I 1967 var Weggerup med, da 'Skånska Flaggans Vänner' blev dannet. Han var også på banen, da Nordisk Flagselskab blev stiftet i 1973 - som talsmand for Skåneflagets plads i den nordiske flagfamilie. I Skånsk Fremtid nr. 67 (forår 2016) gengives den tale, Karl-Erik Weggerup holdt i 2005 på Skåneflagets Dag (søndag 17. juli) i Slangerup på Sjælland (skaansk fremtid.dk/artikler). Her kan man i koncentrat få et begreb om,

hvordan han opfattede Skaanes og Danmarks historie. I anden halvdel af 1970'erne studerede Weggerup teologi ved Lunds universitet, tog eksamen og blev præsteviet i februar måned 1980. I de følgende 23 år virkede han som præst i Svenska kyrkan med tjenestested i Lund, Kristianstad, Landskrona og Malmø. Han var i mange år sekretær i Dansk Menighedssamfund i Malmø, hvor han var en drivende kraft, når der fire gange årligt blev tilrettelagt gudstjenester med danske prædikanter. Han fandt, mens han endnu virkede som journalist, et meget sjældent eksemplar af den såkaldte Malmø salmebog fra 1533, som han derefter fik udgivet. Det var en salmesamling fra den tidligste del af reformationen i Danmark, hvor Malmø spillede en central rolle. En vinter arbejdede Weggerup som lærer på Bornholms højskole, hvor han siden blev æresmedlem i Skolekredsen. I 1969 fejredes 750 året for Estland slaget i 1219 og Dannebrogss tilknytning hertil. Karl-Erik Weggerup foreslog at opstille et Dannebrog ved Anders Sunesens grav i Lunds domkirke. Sydslesvigs Forening skænkede fanen, og på Valdemars dagen hvert år siden er Dannebrog blevet stillet frem ved ærkebispens grav i domkirken. Se artiklen 'Dannebrog i Lund' i Skånsk Fremtid nr. 67 (forår 2016). Søndag 10. februar 2013 døde Karl-Erik Weggerup i sit hjem i Engelholm (det nordvestlige Skaane) i en alder af 74 år. Fredag 8. marts 2013 fandt begravelsesgudstjenesten sted i Limhamn kirke i det sydlige Malmø. Jordfæstelse på kirkegården sammesteds. kjh

WYGETHORP - WEGGERUP

I det vestlige Skaane ligger Harriager herred mellem Kævlunge å i syd og Sax åen i nord. Afgrænset mod øst af Brå åen, et østfra kommende vandløb, der har sit udspring på Linderød åsen (horsten). Harriager herred (nu: Harjager) har navn efter tingbyen (Stora) Harrie, som ligger et par kilometer øst for Kævlunge by. Harrie blev 1310 skrevet Harthakrae, 'de hårde agre' (lerjord?), og i 1642 Harager. Fem kilometer sydøst for Stora Harrie ligger bebyggelsen Weggerup (nu: Väggarp). Dette stedsnavn skreves 1283 Wygethorp, Wigethorp; 1346 Wæggæthorp; 1569 Weggerup; 1611 Wegerup; 1671 Weggerup; 1712 Weggerup, Wegerup (sidste belæg i den danske form); 1754

Wäggarp; 1881 Wäggarp (sidste belæg med W-); 1909 Väggarp (første belæg med V-). Denne sidste stavemåde er så anvendt siden da. Endelsen i stedsnavnet (-thorp) betyder udflytter bebyggelse (nybygget gård). I 'Skånes ortnamn 7 - Harjager härad' (1979) tolkes forleddet wegge- (wege-) som 'kile'. På gammeldansk skrevet wægge, sml. oldnordisk vegg, oldengelsk wecg (nu: wedge). I fagsprog brugtes tidligere ordet jernvægge om en kile af jern, brugt til at kløve brænde eller sten. Brå å slår et sving på 90 grader og løber derefter fra nordvest mod sydøst, lige inden den ender i Kævlunge å (højre tilløb). Herved dannes der en 'kile' i landskabet mellem de to vandløb. Her ligger Weggerup bebyggelsen - østligt i Harriager herred.